

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tuba Tragica, Seu Historiæ Horroris Plenæ Dominicis Per
Annum Concionatorio ritu aptatæ, Quibus ad oculum
ostenditur, quàm acribus pœnis flagitia proscindat
scelerum Ultor Deus**

Selhamer, Christoph

Norinbergæ, Anno Gratiaë M.DC.XCIX.

Concio XXII. Feria II. Pentecostes. Spiritus Charitativus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52721](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52721)

CONCIO XXII.

Feria Secunda Pentecostes.

Sic Deus dilexit mundum. Joan. 3.

Spiritus Charitativus.

A.
Titulum
illum gen-
ris humani
Delicia, re-
ctius mere-
tur Chri-
stus, quam
Tit. Ve-
spas.

(1) Pl. 27.

B.
Christus
etiam ho-
stes suos &
gravissi-
mos amat
peccatores.

Itus Vespasianus, Rom. Imp. quò Deus usus est ad even-
das Jerosolimas, ut nec lapis supra lapidem maneret, pro-
ut fusè dictum est in Festo S. Steph. Tub. Analog. ob ex-
mias animi dotes, & mitatem verè regiam dictus est
olim, Suetonio teste *Amor & delicia generis humani* Op.

AA. Sed huic titulo gravissimè reclamabant Judæi, per Titum gra-
dibus tormentis suis pro meritis excarnificati. Hodie totum hoc elogium
longè rectius in Christum Deum ac Dominum nostrum revolvitur,
cui longè sanctius cum regio Psalte (1) acclamatur: *Diligam te Domine*
fortitudo mea! tu amor meus, tu delicia meæ, qui etiam odientes te po-
enni amore prosequeris; amor verè admirandus, in ipsos peccatores

millies reos largissimè diffusus. Nos juxta indolem naturæ id unum
amamus, quod bonum est, quod pulchrum, & formosum est, quod
eruditum, nobile, ac pretiosum est, quod dulce ac jucundum est, &
verò quid in deformi ac sædissimo peccatore formosum Deus reperit
quid in tantis ignorantia tenebris & in umbra mortis sedente reperit
ditum? quid in vilissimo diaboli mancipio deprehendit pretiosum? quid
nobile in inferni titione? quid in animi, cæstrò iracundiæ perciti aman-
tudine jucundum? Peccatò contaminati, & quæ tales, justò Dei ju-
di-
ciò damnati, cæci, miseri, abjecti eramus omnes, & tamen etiam
tunc sic *Deus dilexit mundum, ut filium suum daret unigenitum.* Non ce-
pit tantos amores ratio humana; mortalem intelligentiam grande mys-
terium excedit; nempe quidquid in Deo est, immensum est, &
gò etiam immensam esse decet charitatem; huic immensæ chari-
tati immensa respondet misericordia, & sui communicatio im-
mensa, quæ in Dei Verbo formam humanam induto nobis ob-
(2) Eph. 2. undè manifestata est. Hinc Paulus (2) palàm enuntiat, *propter tantam*
charitatem, qua dilexit nos, & cum essemus mortui peccatis, convertit

ficavit nos. Turpes adeo amavit, ut pulchros redderet; insipientes amavit, ut redderet sapientes; viles amavit, ut Sanguinis sui pretio efficeret pretiosos; Orci mancipia amavit ut mancipatos in libertatem reponeret; inopes amavit, ut divitiis & coelestibus thesauris locupletaret; miseros & miserabiles amavit, ut ad aeternam felicitatem perduceret. Nemo, cum hanc charitatem cogitat, amorem cogitet humanum, qui velut umbra est & grande nihil si divino comparetur. Homo id passim amat, quod bonum, quod pulchrum, quod pretiosum est, & hoc ideo amat, quia his dotibus instructum est. Sic hominis amor ipso in objecto, si bonum, si lucrosum & pretiosum est &c. fundatur, apud Deum vero ipsa ratio amandi non in objecto fundatur amato sed in amante Deo; ideo enim, ut S. Dion. memorat (3) Deus amat, ut bona sua etiam malis commu-

(3) S. Dion.
l. de Div.
Nom.

nicet, & amorem suum in ipsos hostes transfundat, atque ita ex inimicis amicos, ex adversariis filios faciat & haeredes. Ita Deus non tantum diligit filium undique morigerum, sed prodigum quodque, qui omnia sua cum lupabus & prostibulis dilapidat. Hoc unò ex argumentò qui non discit amare, & amando Divinam Bonitatem æmulari exardescit, id sanè nunquam addiscet; sed & inde discunt mitiora sperare sceleratissimi peccatores. Sint homicidæ, sint parricidæ, sint sacrilegi, sint Sodomitæ, sint propriò sanguinis chirographò mille diabolis obstricti, major tamen est Bonitas divina, major tamen est Charitas & Misericordia divina, quia infinita; sicut ergò scintillam Oceanus extinguit, sic omnia criminum portenta divinæ Bonitatis & Charitatis delet thesaurus, nulla unquam vel magnitudine vel multitudine pravitatis exhauriendus. Ut quid ergò de venia hodie ullus peccator desperet! ut quid ullus mortalium ita excors sit, ut tantæ Charitatis thesaurò per poenitentiam non utatur? planè qui hæc asserta solidè credit, is nunquam ad eam se pusillanimitatem per Orcinos alastores redigi patietur, ut cum maledicto Cain exclamet: Major est pravitas mea, quam ut veniam mereri possim; quisquis è contra desperationis mergitur abyssò, ideo mergitur, quia hæc asserta credere detrectavit.

Huic spei, huic fiducia novum hodie augmentum addit Spiritus Sancti prodigiola Missio, quæ tot secum dona è cælo trahit. Magnum quid foret, si in Augustissimam Dei Matrem, si in Apostolos, si in simplices Idiotas & piscatores, à Deo Patre & Christo missus esset Spiritus Sanctus; nunc verò tantò mirabilius est, cum videmus eum missum esse & mitti adhuc quotidie in eos qui participes erant crucifixionis & mortis Christi, aut qui barbaras inter gentes stygia idola lunato poplite adorabant,

C.
Huic prodigiolo Amori hodie etiam Missio Spiritus Sancti faciat.

orabant, aliósque maximos peccatores, si modò ad eum recipiendâ, per ipsius gratiam se debitè disponant. Dominus vinea olim, ob filium suum (4) vinea ejectum, necatumque malos agricolas perdidit & extirpavit; quid ergò Deus Pater agere poterat, cum filium ejus Jerolimis ejicerent, ejectumque infami ex arbore suspenderent, suspensum etiam vitâ exturbarent. Nunquid sicut Elias quondam, ignem è caelo evocare debuisset, qui Christicidas hebraeos unicò momentò absumeret? nil horum justus Judex è caelo tentavit; misit quidem è caelo ignem sed linguis igneis immixtum, sub igne misit Spiritum, qualis olim Robur illustravit, neque tamen concremavit, qui corda non corpora inflammaret. Sic pro odio amorem reposuit, hoc ipso divinum; sic enim cum inimici essemus, mundum dilexit, ut filium suum unigenitum daret; sic vindictæ locò (5) *omne datum optimum, & omne donum perfectum desursum est descendens à patre luminum.* Deum bonum! si sic mundum diligit inimicum, quid gratiæ conferet amicis? Socratem olim à eo veteres suspexerunt, quòd discipulis suis hoc præceptum & hanc legem præscriberet, ut illis qui ipsos læderent, certam quoque mercedem exsolverent. Miremur potiùs Christum dona dantem & quidem omnibus illis, à quibus sputis foedatus, flagris concisus, spinis compunctus, clavis dilaceratus, & lanceis erat confossus. Quid hoc aliud est, quàm evidentissimum infinitæ Bonitatis argumentum? Filii hominum gravia passi, de malo lædentibus reddendo perpetim cogitant, Filius Dei innumeris contumeliis, plagis & injuriis affectus, ad astra reversus unde venit, dona mortalibus largitur, quæ hia nemo nisi Deus dare potuisset. Nempe, ut arbores quædam dant balsamum vulneranti; de quibus Poëta:

Sudat odoriferos inciso cortice fontes.

Sic bonus Deus ita bonus est, ut bona reddat omnibus, à quibus accipit mala, unde per omnia Christi Vulnera toti beneficiorum torrentes erumpebant. Ita sanè de Christo in terminis Aug. (6) *mori voluit ut sanguine suo sanguinis effusores, redimeret.* Ita benignum, ita mitent humanum Dominum quis non redamet? hoc tamen in negotio idè maxime summa dignum est admiratione, quòd festò Pentecostes Spiritum Sanctum, tertiam SS. Triados personam, postquam Dei Filius secunda in Deitate Persona tam barbarè fuit ab hominibus acceptus, nihilominus ad homines descendere voluerit. *Effundam Spiritum meum super omnem carnem,* ipse clamat per (7) Joëlem Prophetam.

(5) Jac. 1.

21.

D.

Si tantopere inimicos amat, quantum amabit amicos!

(6) S. Aug.

in Pl. 58.

(7) Joël. 2.

tum adeo pretiosum etiam in vasa iræ, in sordidos & abominandos peccatores, in blasphema, & sava bile tumida mittit præcordia, qui perfidos ad poenitentiam, gratiam & gloriam reducat. Hæc hæc Dei Bonitas omnem sensum exuperat; hæc summi Dei mitissima Charitas omnem hominum intelligentiam transcendit. Hæc indoles, hic Spiritus divinissimi genius est, omnibus terrigenis adorandus hodie & imitandus.

At quàm modicam bonitatem noster mortalis genius à divino participat! quàm enormibus parasangis noster spiritus à divino discriminatur! nos vix verbulo præter omnem mentem aut factò lædimur, mox in fermento jacemus, sudamus, æstuamus, & mille coquimus vindictas. Hodie nihil tritius est, quàm ut leviuscula offensio omnem ociosam gratiam evertat, omnes dissipet fortunas, sæpè ipsam quoque vitam in fatum præcipitet. Aliqui, nulla etiam re laceßiti, cum Cælio mortalium iracundissimo Senatore fidissimum in clientem efferos furores despumant, quia hero suo in omnibus ad nutum & ad literam sine ulla dissensione obsecundant; hæc una ex causâ iratus, prout meminit Petrarca (8) sequentem crisin in morigerum clientem evomuit: *Dic aliquid contrâ, ut simus duo.* Deum bonum! quò animò injuriæ concoquantur, si fida etiam obsequia bilem accendant! Alii aliorum hilaritate offenduntur; alii causas querunt ex industria, & injurias fingunt nunquam somnias; alii modicè tacti aut suggillati, ad contumelias, ad cultros & pugiones, ad lethales plagas provolant accensi, quòd sanè magnum fuerit insanix argumentum, prout fufius Hanotl (8) probat. Sunt tandem alii omnium pestilentissimi, qui sciunt omnem iram affabrè reprimere, omnem verborum impetum pertinaci silentio refranare; interim intus in animo bullit sanguis & exæstuat ignis vindictæ. Exarsit hæc ira ipse David (9) prout ipse de se fatetur: *Turbatus sum & non sum locutus;* Hanc iram tantò dixeris animosiozem, quantò tectior fuerit; brevis est illa, hæc verò ut plurimum in fatale odium excrescit; illa præceps subinde veniam meretur, quia sæpè ipsam prævenit rationem, hæc verò sicut excocta est ira & præmeditata, ita pariter radicata redditur & inveterata, quam nulla dies extinguat. Talem iram sine causâ contra nos pura ex invidia conceptam hunc in diem fovet Acheron, ut palam (10) testatur Joannes: *Væ terræ & mari, quia descendit ad vos diabolus habens iram magnam!* Cur magna dicitur? quia longa & proluxa est; eam enim jam à condito Orbe contra humanum genus circumgestat. *Magna est, quia quidquid ma-*

E.
Redame-
tur tam bo-
nus Deus.

F.
Amor hu-
manus à
Divino e-
normiter
distat.

(8) Franci
Petr. dial.
107.

(8) Hanotl
in mund.
stultit.

(9) Ps. 4.

(10) Apoc.
12.

lorum

lorum nobis potest inferre, totum id conatur inferre. Magna est, si grandia damna & horridos effectus inde prognatos observes. Hoc spiritu qui aguntur, eos rectius diabolicos spiritus, vel demones dixeris incarnatos, quàm veri nominis homines.

Exhibeo per transennam talem spiritum, undique diabolicum, mortali corpore conclusum, ut qui odio locum indulgent, novos inde animos concipiant, iram & odium ante Solis occubitum profligandi, si oculis spectetur, quantas hæc stygia passio tragædias ludat in orbem. Recenset factum horroris plenum nobilis Jurisconsultus Phil. Camerarius

(11) Phil. Camer. hor. succi. siv. Cent. 1. c. 84. (11) aitque fuisse in nobili oppido Italiae duas avito sanguine, ac fortuna insignes familias quæ sicut præaltos animò suò spiritus gerebant, ita hæc inter prognata emulatio innumeras suspiciones, lites, odia, imò tandem capitales etiam inimicitias suscitavit. Major ira non datur, quin illa sit, quæ ipsum etiam tumulum transcendat; Sensus est: illa omnium

G. maxima est, quæ per primores fatò extinctos, ipsos etiam ad posterum in annos pessima hæreditate transmittitur. Tali odio cum utraq; hæc familia multis annis & annorum lustris æstuant, factum est, ut utriusque utrinque huic implacabili odio cæcæ victimæ humi funderentur. Nemo eorum sine armis in patentem auram prodibat; nemo ex illis lætus atque hilaris domum revertit, nisi alterum in duello triumphasset, mactasset, vel

plaga lethali faucium vulnerasset. Hæc qualis ignis est, qui talem iram succendit, ut sæpè ipso etiam sanguine non valeat extingui. Non tantis erat his furiis, singulos trucidasse, nisi totam stirpem funditus per radicarent. Audiat porro quàm tragica scena per hanc fumantem iram sit accensa. Certum in diem suas in ædes vicinis è villis subditos suos vario sub prætextu evocabant hostes: hos armis suis probè instructos & trivialibus sicariis commixtos, varios in angulos locabant, fingens datò ad grande aliquod facinus patrandum erupturos. Favit homo sceleri obscura nox, quæ vix primum circulum absolvit, collecta summo in silentio armorum cohorte, Præfecti arcem in potestatem suam modico labore recipiebant: inde arcis caput armata vi ad inimicos ædes ductabant, ubi strictò ferrò præsentem ei necem minabantur, nisi

ocius autoritate prætoris sibi ædes reserari præciperet, dicereque rem seriam occurrisse, tota cum familia eventilandam. Siccà pectore admota terrefactus Prætor vota hostium explevit ocius licet abundantè gnarus esset, quò tanta tenderet tempestas. Nullas timebant inimicis ædium inquilini, quia Prætoris vocem agnoverant; mox ergò cum facibus obviam progressi, præsentem oppidi Prætorem honorificè exasperant.

(11) Phil. Camer. hor. succi. siv. Cent. 1. c. 84.

Nos iram in annos fovemus, donec in horridas clades erumpat. Probatur exemplò verè horrendo.

Hist.

perunt. O quam sæpè ignari sumus instantis fati! quàm verè mortem arte optica remotam in funebri tumba Ferdinando erecta Oenipontum expreslit hoc lemmate: *Procul esse videtur*, interim Ducis tergori hærebat venatrix, laneo pede prævium secuta & infecuta. Hic centies fallimur, quia ut plurimum ignoramus, quid serus vehat vesper! hic omnium exitio patefacta janua, ociùs quasi signò datò suis è latebris ficarii profultabant, & velut captò castellò in incolas undique incautos & incurios enormiter sæviebant. Prator foris detentus est, donec finem suum tragœdia fortiretur; alii omnes in ædes, quà data porta, ruebant, furiarum instar totam per domum cursitantes, & nulli ætati parcentes, casum punctimque truncabant singulos; cum nullus ultrà hominum superesset, in stabulo etiam equi eruentos fureros exsaturabant casi confectique. Scenà hunc in modum peractà, Pratorem novo metu perculsum ad oppidi portas sera nocte referendas compulerunt, quod etiam vitæ tuendæ causâ ociùs præstitit. Sic fugâ dilapsi, varia in latibula se ferocissimi latrones abdidit. Aliqui mare fulcârunt transfugæ; alii amicos inter securitatem captabant; sed cum eos à tergo premeret fulminis ocior alis vindicta, vulgatâ tam horridæ cædis famâ, ubivis locorum studiosissimè inquisiti, tandem reperti, suis è lucis protracti, in vincula & carceres conjecti, tormentis excarnificati, ac membratim omnes concisi sunt, membris supra oppidi portas omnium hominum oculis palàm expositis.

Hem ut in summam barbariem ira latens descendit! sat hinc causæ prognascitur ad iræ, maximè inveteratæ solidam execrationem, quæ nisi sua in herba efficaciter suffocetur, crescet enormiter, & ad deterrita quævis flagitia instigabit. Ephesum cum venisset Paulus, quosdam Joannis discipulos baptismò ejus baptizatos reperit, quos ociùs hoc quæsitò (12) compellavit: *Si Spiritum Sanctum accepistis credentes? Quid ad hoc quæsitum discipuli? Sed neq. si Spiritus Sanctus est, audivimus.* Opt. 19. AA. quærat hodie singulis è Christianis, an Spiritum S. receperint? H. pari responso quamplurimi quæsitum expedient, dicentque, se de Spiritu S. nihil rescire. Dabunt hoc maximè responsum illi, quos intus agit & circumagit spiritus vindictæ, spiritus inimicitæ, spiritus verè Stygius, diabolicus, quo præsentè locus utique non est Spiritui Sancto, amoris & charitatis Spiritui. Pellatur itaque Stygius ille & immittatur Divinus. *Non benè conveniunt, nec in una sede morantur spiritus diabolicus & spiritus igneus, è celo coelestis, à Deo divinus, plenus charitate, misericordia, venia, & benignitate.* Ut nova forma in subjectum materiale

A a teriale

(12) AA.

Opt. 19.

H.

Amor pro-

bat, an

Spir. S. no-

stra in

præcordia

fit dela-

pius.

teriale juxta philosophos introducatur, expelli naturâ prius debet ab
 qua forma. Ut gratia coelesti pectus imbuatur, inde, quidquid pec-
 minosum, seriò profligetur. Non occidat sol super iracundiam no-
 stram, & Deus pariter justè in nos conceptum iram proferbet. Veni
 detur hostibus nostris, & pari venia nostram flagitiorum molem de-
 mens Deus dignabitur. Æmulemur charismata nobis à Deo, imò
 tota SSS. Trinitate largo copia cornu exhibita. Sic Deus Pater dilexit
 mundum hispidum, rebellem, undiq; peccaminosum, ut Filium suum
 unigenitum daret hostiam pro peccato. Sic Deus dilexit mundum in-
 pium, ingratum, ut etiam ipse Dei Filius suis pro hostibus in crucis
 actus, casus, interfectus, adhuc Spiritum Sanctum se coelitus missum
 adpromitteret. Cui bono? ut ipsi crucifixo- res ejus cum Spiritu
 omnia pariter bona pro tot malis è coelo reciperent. Sic Deus dilexit
 mundum tot flagitiis infectum, ut etiam ipse Spiritus S. è coelo desce-
 ret, & animos non horreret sordidos, in ipsum Spiritum Sanctum blas-
 phemos, ira & odio in proximum succensos. Gratiâ suâ hanc in horum
 maximos replet peccatores, ut eos ad pœnitentiam reducat; excitat
 illis uberum lacrimarum fluenta, ut omnem peccati maculam, omnia
 iram & animi aversionem emaculet, atque hujus in vicem sublimem
 charitatem, ipsos etiam in hostes exporrectam. Sic ergò nobis à SSS. Tri-
 nitate præmonstratos Deum simul & proximum diligamus, ut nulla
 quam separatione unius ab altero, cor nostrum à Deo aut à proximo
 vidi patiamur, certi, sic Spiritum Sanctum nostris quoque præcor-
 diis receptum, hîc gratiâ, ibi gloriâ suâ humanissimam
 in omnes charitatem coronaturum.

Amen.

CON